

Gav studiefremdriftsreformen øget fremdrift? En analyse af studieadministrative data

Mads Kamper-Jørgensen¹, Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet

Abstract

Med studiefremdriftsreformen (SFR) blev der i 2014 (SFR#1) indført skærpede krav til fremdriften for studerende på landets videregående uddannelser. På Københavns Universitet (KU) blev reglerne lempet i 2016 (SFR#2). I denne artikel undersøger jeg, hvordan skiftende regler om studieaktivitet har påvirket fremdriften ved BA- og KA-uddannelserne i folkesundhedsvidenskab ved KU. Udfaldsmålet i undersøgelsen er de studerendes gennemsnitlige antal beståede ECTS-point per år, analyseret i en generaliseret lineær mixed model. Analysen af studieadministrative data for 974 studerende indskrevet på årgangene 2009-2020 viser, at den gennemsnitlige fremdrift var på 45,64 (95 % KI 44,99; 46,29) ECTS-point per år. Sammenlignet med perioden før SFR steg fremdriften med 3,36 (95 % KI 1,70; 5,01) ECTS-point per år i SFR#1-perioden, men faldt i den efterfølgende SFR#2-periode (difference=0,38 [95 % KI -1,03; 1,79]) tilbage på samme niveau som udgangspunktet før SFR (referenceperiode). Fremdriftsfaldet fra SFR#1- til SFR#2-perioden skyldes sandsynligvis, at særlig KA-studerende i folkesundhedsvidenskab i stigende grad er blevet opmærksomme på KUs minimumskrav til studieaktivitet.

Baggrund

Med baggrund i et politisk ønske om at bringe studerende på videregående uddannelser hurtigere gennem uddannelsessystemet vedtog et flertal i Folketinget i slutningen af 2013 en række ændringer i Universitetsloven og SU-loven (Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2013#1). Ændringerne, som hurtigt blev døbt studiefremdriftsreformen (SFR), trådte i kraft for studerende, som blev optaget på en videregående uddannelse fra 1. september 2014, og for alle indskrevne studerende per 1. september 2015. Ved ikrafttrædelsen i 2014 overskred universitetsstuderende i gennemsnit den normerede studietid med 11,6 måneder, og ambitionen med SFR var at nedbringe overskridelsen med 4,3 måneder, svarende til en studietidsreduktion på 37 %, inden 2020 (Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2018). Opgaven med at reducere studietiden var bunden, men hvordan hver enkelt uddannelsesinstitution ville nå fremdriftsmålet, var i høj grad op til den selv. For studerende ved Københavns Universitet (KU) betød reformen, at de automatisk blev tilmeldt kurser og eksamener som fuldtidsstuderende, svarende til 60 ECTS per år, at der blev indført startmerit for allerede beståede kurser, og at de kunne få frataget deres SU ved forsinkelse på mere end 6 måneder. Den politiske vedtagelse af SFR blev inden reglernes ikrafttræden mødt med betydelig kritik fra KUs studerende (Redder, 2017) og også KUs undervisere og administration efter en tumultarisk periode med bl.a. et voldsomt stigende antal reksamener,

¹ Kontakt: maka@sund.ku.dk

mærkværdige studieforløb og en administration under pres (Abrahamsen, 2017). På KU blev kravene til fremdrift efter forhandlinger i et udvalg med repræsentation fra KUs ledelse og Studenterrådet justeret per 1. september 2016, således at studerende skulle bestå eksamener svarende til 45 ECTS per år (Københavns Universitet, 2016). Disse regler er stadig gældende i skrivende stund.

Uddannelses- og Forskningsministeriets opgørelser viser, at SFR har bragt den gennemsnitlige studietid på KU betragteligt ned (Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2018), men det er ikke klart, hvad der karakteriserer de uddannelser og studerende, som har sikret fremdriften. Formålet med denne artikel er at undersøge, hvorvidt ændrede regler har påvirket de studerendes fremdrift, målt som antal beståede ECTS-point per år, på bachelor (BA) og kandidat (KA) uddannelserne i folkesundhedsvidenskab ved KU samt at sammenligne fremdriften i forskellige undergrupper af uddannelsernes studerende.

Materiale og metode

Materiale

Undersøgelsen er baseret på studieadministrative data for BA- og KA-uddannelserne i folkesundhedsvidenskab ved KU for perioden fra 1. september 2009 til 1. juli 2020. BA-uddannelsen er på 180 ECTS, er normeret til tre år og skal ifølge KUs gældende regler være bestået inden for fire år. BA-uddannelsen har optag én gang om året og optager 10 % af de studerende via kvote 2. På KU findes også en efterfølgende KA-uddannelse med optag to gange om året. KA-uddannelsen er normeret til to år og skal være bestået inden for tre år. Såvel BA- som KA-uddannelsen havde i hele undersøgelsesperioden samme studieordning. Fra det studieadministrative system STADS fik jeg leveret data for hver studerende med oplysninger om fødselsdato, køn, adgangsgivende grundlag og karaktergennemsnit fra den adgangsgivende uddannelse. Desuden fik jeg for hver studerende oplysninger om datoer for påbegyndelse af hhv. BA- og KA-uddannelsen, eksamener, meritter, frafald og færdiggørelse samt kursuskoder og -titler, bedømmelse/karakter og kursernes ECTS-vægt.

ECTS-point per studieår

Baseret på oplysningerne fra STADS beregnede jeg for hver studerende antallet af beståede ECTS-point per studieår. Studieår blev beregnet fra den dato, hvor den studerende startede på hhv. BA- og KA-rammen. Således var der i datasættet én observation per studerende per studieår på hhv. BA- og KA-rammen, som angav antallet af beståede ECTS-point i løbet af studieåret. Kun kurser, som blev bestået, talte med i antallet af ECTS-point.

SFR-perioder

For at vurdere betydningen af SFR for de studerendes fremdrift opdelte jeg for hver studerende studieårene og de beståede ECTS-point i tre tidsperioder, svarende til forskellige regler om studieaktivitet. For alle studerende kategoriserede jeg perioden fra 1. september 2009 til 31. august 2014 som 'Før SFR'. For BA-studerende, som startede 1. september 2014, kategoriserede jeg perioden fra 1. september 2014 til 31. august 2016 som 'SFR#1', mens 'SFR#1'-perioden strakte sig fra 1. september 2015 til 31. august 2016 for alle andre studerende. Endelig kategoriserede jeg perioden fra 1. september 2016 til 1. juli 2020 som 'SFR#2' for alle studerende.

Kovariater

Jeg beregnede de studerendes alder ved start på BA-uddannelsen som forskellen mellem startdatoen og fødselsdatoen, divideret med 365,25, og inddelte variabelen i tre kategorier (18-20 år, 21 år, ≥ 22 år). De studerendes køn blev delt op i hhv. mænd og kvinder, og oplysning om deres gennemsnitlige eksamensresultat fra den adgangsgivende ungdomsuddannelse blev opdelt i tre kategorier (< 9 , $9 - < 10$, ≥ 10). Jeg inddelte årgang separat for BA- og KA-rammen som det år, hvor uddannelsen blev påbegyndt (2009-2020).

Statistisk analyse

Jeg karakteriserede studiepopulationen og estimerede den gennemsnitlige fremdrift med tilhørende 95 % konfidensinterval (95 % KI) blandt alle studerende ved brug af hhv. *FREQ*- og *MEANS*-proceduren i SAS version 9.4 (SAS Institute Inc., 2008). For hver studerende indeholder datasættet gentagne opgørelser af beståede ECTS-point per studieår. Opgørelserne er korreleret inden for individer, dvs. at samme studerende optræder flere gange i datasættet, og at disse observationer derfor vil ligne hinanden mere, end hvis de stammede fra to forskellige studerende. Korrelerede data kan ikke analyseres ved brug af en lineær standardmodel, så i stedet analyserede jeg data ved brug af *MIXED*-proceduren, som kan håndtere korrelationen inden for individer såvel som korrelationen mellem individer. Modellen estimerer det gennemsnitlige antal beståede ECTS-point per studieår med tilhørende 95 % KI. Jeg brugte modellen til at sammenligne fremdriften i de tre SFR-perioder, de studerendes køn, de studerende alder ved BA-start og kvotienten fra den adgangsgivende uddannelse. Modellen inkluderede hovedeffekten af alle variablene samt en interaktion mellem ramme og studieår, og estimaterne er således justeret for effekten af de øvrige variable samt for interaktionen mellem ramme og studieår. Alle variable i modellen var inddelt i kategorier, som beskrevet ovenfor. Endelig sammenlignede jeg betydningen af SFR for de studerendes fremdrift i undergrupper af ramme, køn, alder ved start på BA-uddannelsen og kvotient fra den adgangsgivende uddannelse, justeret for de øvrige variable og interaktionen mellem ramme og studieår.

Resultater

Datasættet indeholdt oplysninger om i alt 974 studerende fordelt på 12 årgange fra 2009 til 2020. De studerende havde enten været eller var stadig aktive på BA- og/eller KA-rammen i folkesundhedsvidenskab. For de 974 studerende var der i datasættet i alt 3.389 observationer, svarende til gennemsnitligt 3,48 opgørelser af beståede ECTS-point per år per studerende. Langt hovedparten af de 974 studerende var kvinder ($n=881$, svarende til 90 %), den gennemsnitlige alder ved start på BA-uddannelsen var 21,9 år, og den gennemsnitlige adgangsgivende karakter målt på 7-trinsskalaen var 9,7 (data ikke vist). I tabel 1 nedenfor er antallet af optagne og frafaldne studerende vist, fordelt på ramme og årgang. Det årlige optag på BA-rammen var omtrent 70 studerende. Nogle år var optaget lidt lavere, fordi nogle studerende, som havde fået tilbudt en studieplads, ikke mødte op til studiestart. Der var store udsving i frafaldet på BA-rammen. Frarafaldet er størst i løbet af det første studieår, men da der sker frafald i løbet af hele BA-uddannelsen er det mest meningsfuldt at sammenligne frafaldet inden for afsluttede BA-årgange (2009-2016). Generelt sås i løbet af undersøgelsesperioden et stigende frafald i løbet af hele BA-uddannelsen, med mere end en fordobling fra 13 % på 2009-årgangen til 34 % på 2016-årgangen. På KA-rammen svingede optaget mere end tifold, fra 8 studerende i 2011 til 92 studerende i 2016. På KA-årgange med mange optagne var frafaldet markant lavere end på BA-uddannelsen, og frafaldet blandt færdige KA-årgange (2009-2017) var aftagende over perioden.

Table 1. Antal optagne og frafaldne studerende fordelt på ramme og årgang. Lysegrøn markerer 'Før SFR'-perioden, mellemgrøn markerer 'SFR#1'-perioden, og mørkegrøn markerer 'SFR#2'-perioden'.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I alt
BA													
Optagne, n	64	68	65	68	70	70	71	65	71	67	70		749
Frafaldne, n (%)	8 (13)	10 (15)	9 (14)	16 (24)	20 (29)	21 (30)	17 (24)	22 (34)	18 (25)	5 (8)	6 (9)		152 (20)
KA													
Optagne, n	26	15	8	48	61	62	67	92	73	78	41	47	618
Frafaldne, n (%)	5 (19)	*	*	6 (13)	11 (18)	9 (15)	9 (13)	11 (12)	7 (10)	4 (5)	*	*	68 (11)

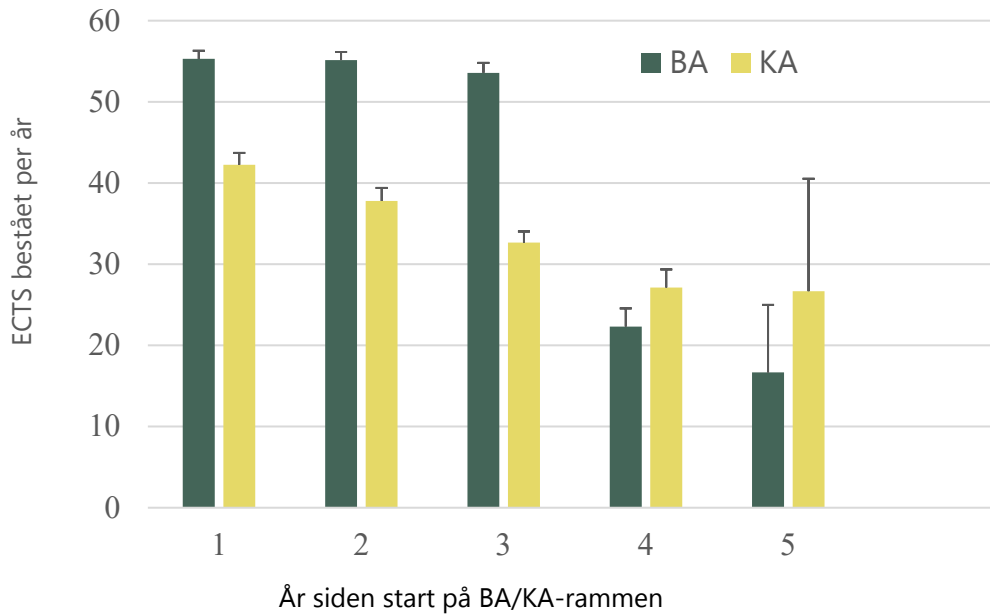
*3 eller færre studerende

Forløbet for de 64 studerende, som blev optaget på BA-årgang 2009 viste, at foruden de 8 (13 %), som faldt fra i løbet af BA-uddannelsen, færdiggjorde 7 (11 %) BA-uddannelsen, men fortsatte ikke på KA-uddannelsen, 6 (9 %) færdiggjorde BA-uddannelsen og startede på KA-uddannelsen, men faldt fra i løbet af KA-uddannelsen, og 43 (67 %) færdiggjorde både BA- og KA-uddannelsen (data ikke vist).

Det gennemsnitlige antal beståede ECTS-point per år (fremdriften) for alle studerende i hele undersøgelsesperioden var 45,64 (95 % KI 44,99; 46,29) (data ikke vist). Figur 1 nedenfor viser fremdriften fordelt på ramme og studieår med tilhørende 95 % KI. Af figuren ses, at fremdriften var højere på BA- end på KA-rammen. I de første tre år efter start på BA-rammen lå fremdriften stabilt omkring 55 ECTS-point per år, hvorefter den faldt til under halvdelen i år 4 og 5. Grunden til, at nogle studerende er længere tid om at gennemføre deres uddannelse, end normeringen tilsiger (BA: 3 år og KA: 2 år), er, at de f.eks. udskyder kurser, dumper eksamener, bliver syge eller bliver forældre.

Foruden den lavere fremdrift på KA-rammen var forløbet også anderledes end på BA-rammen. På KA-rammen var fremdriften 42 ECTS-point i løbet af 1. år, hvorefter den aftog med omtrent 5 ECTS-point per år. På både BA- og KA-rammen er fremdriften usikkert estimeret, pga. at meget få studerende var aktive 5 år efter start på uddannelsen.

Figur 1. ECTS (95 % KI) bestået per år, fordelt på ramme og år siden start på BA/KA-rammen.

I tabel 2 nedenfor er den absolutte forskel i fremdriften vist, fordelt på undergrupper af studerende. Sammenlignet med perioden før indførelsen af SFR (reference) var fremdriften hhv. 3,36 (95 % KI 1,70; 5,01) i SFR#1-perioden og 0,38 (95 % KI -1,03; 1,79) i SFR#2-perioden. Således var fremdriften 3,36 ECTS-point højere per år i SFR#1-perioden end før indførelsen af SFR. Forskellen er statistisk signifikant, fordi 95 % KI ikke overlapper 0. I SFR#2-perioden var fremdriften ikke signifikant forskellig (0,38 [95 % KI -1,03; 1,79]) fra perioden før SFR. Den betydelige forskel i den ujusterede gennemsnitlige fremdrift mellem Før SFR- og SFR#2-perioderne (47,86 vs. 42,89 ECTS per år) skyldes bl.a., at en større andel af observationerne i SFR#2-perioden stammede fra KA-studerende, som er langsommere end BA-studerende. Således er det mest meningsfuldt at vurdere forskelle mellem SFR-perioderne baseret på den justerede difference, som udtrykker forskellen mellem studerende, som ligner hinanden, bortset fra den periode, hvor de bestod deres ECTS.

Fremdriften var ens blandt mænd og kvinder, og den var uafhængig af den studerendes alder ved start på BA-rammen. Fremdriften var 2,29 (95 % KI 0,22; 4,35) ECTS-point højere per år blandt studerende med <9 sammenlignet med 9-<10, i adgangsgivende karakter.

Tabel 2: Absolut forskel i fremdrift per år, fordelt på undergrupper af studerende.

	Observationer, n(%)	Gennemsnitlig ECTS-point per år (95 % KI)	Justeret difference (95 % KI)*
Periode			
- Før SFR	1366 (40)	47,86 (46,90; 48,82)	Reference

- SFR#1	454 (14)	48,49 (46,85; 50,12)	3,36 (1,70; 5,01)
- SFR#2	1569 (46)	42,89 (41,88; 43,90)	0,38 (-1,03; 1,79)
Køn			
- Kvinder	3130 (92)	45,50 (44,83; 46,16)	Reference
- Mænd	259 (8)	47,41 (44,56; 50,25)	-0,00 (-2,83; 2,83)
Alder ved BA-start			
- 18-20 år	1121 (39)	47,44 (46,32; 48,56)	Reference
- 21 år	910 (31)	47,76 (46,60; 48,92)	1,37 (-0,40; 3,13)
- ≥22 år	864 (30)	46,47 (45,09; 47,85)	-0,59 (-2,47; 1,29)
Adgangsgivende karakter			
- <9	850 (29)	46,89 (45,63; 48,15)	2,29 (0,22; 4,35)
- 9-<10	887 (30)	47,23 (45,88; 48,57)	Reference
- ≥10	1215 (41)	46,59 (45,57; 47,62)	0,09 (-1,69; 1,89)

*Dvs. at alle andre variable holdes konstant. Således udtrykker differencen mellem f.eks. Før SFR- og SFR#1-perioden forskellen i studerendes fremdrift før indførelsen af SFR og studerendes fremdrift i SFR#1-perioden for studerende på samme ramme og med samme køn, alder og adgangsgivende karakter med tilhørende 95 % KI.

Tabel 3 nedenfor viser den absolutte forskel i fremdriften mellem de tre SFR-perioder med tilhørende 95 % KI, fordelt på undergrupper af studerende. Udviklingen i fremdriften henover de tre SFR-perioder var signifikant forskellig for BA- og KA-studerende ($p_{\text{interaktion}}=0,0044$). På BA-rammen var fremdriften øget med 3,13 (95 % KI 1,26; 4,99) og 1,91 (95 % KI 0,22; 3,60) ECTS-point per år i hhv. SFR#1- og SFR#2-perioden sammenlignet med før SFR. Blandt KA-studerende var fremdriften hhv. 3,85 (95 % KI 0,25; 7,45) ECTS højere per år og 1,60 [-1,60 (95 % KI -3,71; 0,51)] ECTS lavere per år sammenlignet med perioden før SFR. Reduktionen blandt KA-studerende i SFR#2-perioden var dog ikke signifikant. Trods et meget forskelligt udgangspunkt var udviklingen i fremdriften den samme blandt kvindelige og mandlige studerende ($p_{\text{interaktion}}=0,1587$). For både kvinder og mænd var fremdriften signifikant øget i SFR#1-perioden, mens fremdriften i SFR#2-perioden var den samme

som udgangspunktet før SFR. Tilsvarende var udviklingen i fremdriften ikke afhængig af hverken alder ved BA-start ($p_{\text{interaktion}}=0,6870$) eller karakter ved adgangsgivende eksamen ($p_{\text{interaktion}}=0,7400$).

Table 3: Absolut forskel i fremdrift per år, fordelt på SFR-perioder og undergrupper af studerende.

	Før SFR	SFR#1	SFR#2	$p_{\text{interaktion}}$
Ramme				<i>0,0044</i>
- BA	Reference	3,13 (1,26; 4,99)	1,91 (0,22; 3,60)	
- KA	Reference	3,85 (0,25; 7,45)	-1,60 (-3,71; 0,51)	
Køn				<i>0,1587</i>
- Kvinder	Reference	2,97 (1,27; 4,67)	0,05 (-1,41; 1,50)	
- Mænd	Reference	8,70 (2,81; 14,60)	4,08 (-0,99; 9,16)	
Alder ved BA-start				<i>0,6870</i>
- 18-20 år	Reference	3,71 (1,27; 6,14)	0,74 (-1,42; 2,91)	
- 21 år	Reference	4,54 (1,75; 7,34)	0,38 (-1,89; 2,66)	
- ≥ 22 år	Reference	1,87 (-1,21; 4,96)	0,18 (-2,46; 2,81)	
Adgangsgivende karakter				<i>0,7400</i>
- <9	Reference	3,64 (0,11; 7,17)	-0,27 (-2,98; 2,43)	
- 9-<10	Reference	2,11 (-0,73; 4,96)	0,59 (-2,01; 3,19)	
- ≥ 10	Reference	4,00 (1,54; 6,47)	0,65 (-1,56; 2,85)	

Diskussion

Undersøgelsen viser, at studerende i folkesundhedsvidenskab ved KU i undersøgelsesperioden havde en gennemsnitlig fremdrift på 45 ECTS-point per år. En intern sammenligning af ECTS-produktionen på tværs af det sundhedsvidenskabelige fakultets syv BA-uddannelser viser, at BA-uddannelsen i folkesundhedsvidenskab i 2020 var den næstmest ECTS-produktive (Københavns Universitet, 2020). På trods heraf levede BA-studerende på folkesundhedsvidenskab, ifølge fakultetets beregninger, i 2020 ikke op til fakultetets krav til fremdrift på 53 ECTS-point per år. KA-uddannelsen i folkesundhedsvidenskab rangerede som nummer 11 ud af fakultetets 14 KA-uddannelser. Som en naturlig følge af automatisk kursus- og eksamenstilmelding, tvungen startmerit og risiko for at miste sin SU øgede de studerende i SFR#1-perioden deres fremdrift med mere end 3 ECTS-point per år. I den efterfølgende SFR#2-periode faldt fremdriften tilbage til samme niveau som før SFR. Der er ikke grund til at antage, at faldet fra SFR#1- til SFR#2-perioden skyldes, at studerende i folkesundhedsvidenskab er blevet mindre ambitiøse eller arbejdsomme i årene efter lempelsen af fremdriftskravene, men derimod, at der er kommet større opmærksomhed på KUs minimumskrav til fremdrift. Faldet kan derfor skyldes, at de studerende i højere grad end tidligere nøjes med at følge kurser, således at de opfylder minimumskravene, og at de bruger den resterende tid på at gøre sig parat til det efterfølgende arbejdsliv gennem studiejobs, engagement i studenterpolitik mv. Niveaue af mistrivsel er højt på landets videregående uddannelser (Danmarks Evalueringsinstitut, 2019), og nogle mener, at indførelsen af uddannelsesloftet (Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2020#1) har været en medvirkende årsag hertil (Egekvist, 2019). Da SFR#2-perioden falder tidsmæssigt nogenlunde sammen med uddannelsesloftet, kan reduktionen afspejle stigende grad af mistrivsel. En usystematisk og upubliceret gennemgang af dispensationsansøgningerne på uddannelserne i folkesundhedsvidenskab ved KU viser en markant stigning i antallet af sygemeldinger pga. stress, depression og anden mistrivsel i perioden 2016 til 2020 (Kamper-Jørgensen, 2020).

Før SFR var fremdriften lavere blandt KA- end blandt BA-studerende, og stigningen i SFR#1-perioden var således lidt større blandt KA- end blandt BA-studerende. Mens BA-studerende i SFR#2-perioden fastholdt en let øget fremdrift, faldt fremdriften blandt KA-studerende til et niveau, som lå lidt under udgangspunktet før SFR. Denne forskel i udviklingen skyldes sandsynligvis, at KA-studerende efter indførelsen af SFR#2 i endnu højere grad end tidligere har udskudt deres specialeaflevering. Mange studerende udarbejder deres speciale i forskningsmiljøer, som behøver tid til at indhente tilladelser og data, hvilket er svært at nå inden for rammen af den afsatte specialeperiode på 6 måneder. Problemet med udskydelse af specialer bliver forventeligt større, i forbindelse med at specialeperioden på KU i efteråret 2020 blev reduceret til 4 måneder.

Kun 1 ud af 10 studerende på uddannelserne i folkesundhedsvidenskab er mænd. Set over hele perioden er der ingen forskel i fremdriften blandt mænd og kvinder. Den markante stigning i fremdriften blandt mænd ifm. SFR#1 er udtryk for, at mandlige studerende i perioden før SFR bestod væsentlig færre ECTS per år end kvindelige studerende. I SFR#2-perioden overhalede mændene kvinderne, således at fremdriften blandt uddannelsens mænd i dag er højere end blandt kvinderne. Hvorfor fremdriften før SFR har været forskellig blandt mænd og kvinder er ikke klart for mig, og desværre hjælper resultaterne i studiemiljøundersøgelserne, som gennemføres på KU med jævne mellemrum, ikke, da resultaterne ikke er kønsspecifikke. Som vist i tabel 3 var udviklingen i fremdrift ikke afhængig af alder ved BA-start og karakter ved den adgangsgivende eksamen, hvilket formentlig skyldes, at fremdriften forud for SFR var ens i grupperne, og at motivationen til at øge fremdriften således var den samme. Fremdriften var omkring 2 ECTS-point højere per år blandt studerende med adgangsgivende karakter <9, sammenlignet med 9-<10. Studerende med adgangsgivende karakter <9 udgjorde 27 % af undersøgelsens studerende. Adgangskvotienten i kvote 1 på BA-uddannelsen i folkesundheds-

videnskab ved KU har siden uddannelsens start i 1999 været omkring 9. Da BA-uddannelsen kun optager 10 % via kvote 2, er en stor del af undersøgelsens studerende med adgangsgivende karakter <9 derfor studerende på KA-rammen, som har en anden BA-uddannelse end folkesundhedsvidenskab. Den større fremdrift kan således afspejle, at studerende med adgangsgivende karakter <9 har tidligere studieerfaring.

Undersøgelsen er baseret på studieadministrative data fra STADS-systemet, som anvendes på de danske universiteter, og hvori bl.a. optagelse, indskrivning, tilmelding til undervisning, eksamen og resultater registreres for omkring 100.000 studerende (Uddannelses- og Forskningsministeriet 2013#2). Så vidt jeg ved, er der ikke foretaget en systematisk gennemgang af datakvaliteten i STADS, men data bliver jævnligt vurderet og fejlsikret af KU-medarbejdere i forbindelse med afrapportering til ministerier, Danmarks Statistik mv. Jeg har foretaget en række logiske tjek i datasættet, som viser, at antallet af optjente ECTS-point, datoer for eksamener, indskrivningsdatoer mv. er, som man skulle forvente. I tilfælde af, at der er fejlbehæftede data i udtrækket, har jeg ingen grund til at tro, at fejlene skulle være systematisk forskellige i de sammenlignede SFR-perioder. Således finder jeg det usandsynligt, at associationen mellem SFR-periode og fremdrift i denne undersøgelse er påvirket af ringe datakvalitet. Jeg analyserede data ved brug af en generaliseret lineær mixed model, som kan tage højde for gentagne målinger for samme individ. Sammenlignet med en lineær standardmodel øger en mixed model sandsynligheden for at opdage forskelle mellem grupperne, såfremt de eksisterer, når data indeholder gentagne målinger for individer. Analyserne af SFR-periode blev justeret for køn, alder, adgangsgivende kvotient og en interaktion mellem ramme og studieår. Der kan være yderligere variable, som ville have været relevante at justere analyserne for, men som jeg ikke havde oplysninger om. Mens fremdriften på BA-uddannelsen i folkesundhedsvidenskab i 2020 lå på niveau med andre BA-uddannelser på KU såsom jura og statskundskab, lå fremdriften på KA-uddannelsen i folkesundhedsvidenskab 9,0 og 5,2 ECTS-point lavere per år end KA-uddannelserne i hhv. jura og statskundskab (Københavns Universitet, 2020). Således kan resultaterne af denne undersøgelse ikke nødvendigvis generaliseres til andre uddannelser. Jeg kan ud fra denne undersøgelse ikke vurdere, hvad årsagen er til, at KA-studerende i folkesundhedsvidenskab har så markant lavere fremdrift end andre sammenlignelige uddannelser, eller om SFR har haft lignende indvirkning på andre uddannelser.

I starten af 2019 overgik KU til et nyt bevillingssystem, hvor 25 % af KUs samlede bevilling fra staten gives som et grundtilskud, som er fastsat ud fra taxameterindtægter og færdiggørelsesbonus i 2017, 67,5 % gives som et aktivitetstilskud, der afhænger af hvor mange studenterårsværk (STÅ), dvs. bestået eksamensaktivitet svarende til et års normeret studietid, der produceres, og 7,5% gives som et resultattilskud, der afhænger af studietid og beskæftigelsesgrad (Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2020#2). KU lever p.t. ikke op til Uddannelses- og Forskningsministeriets mål for studietid og beskæftigelse, hvorfor det nye bevillingssystem betyder, at KU kun modtager en del af det fulde tilskud. Efter indførelsen af SFR#2 står KU i et dilemma, hvor studerende, samtidig med at de overholder KUs minimumskrav til fremdrift, kan være årsag til dårlig økonomi, fordi fremdriften er direkte eller indirekte afgørende for alle de typer af tilskud, som KU modtager fra staten. Studerende kan, for nuværende, 'nøjes' med at bestå 45 ECTS-point per år, samtidig med at KU er økonomisk afhængig af, at de studerendes fremdrift er højere end 45 ECTS-point per år. Endelig fordeles midlerne internt på KU efter dialog med rektor, og ikke, som tidligere, direkte via STÅ og færdiggørelsesbonus, hvorfor det er svært at få øje på incitamentet for den enkelte uddannelses studerende til at øge fremdriften. På uddannelserne i folkesundhedsvidenskab ved KU har indførelsen af SFR kun medført en beskeden og forbigående reduktion i studietiden. Med de gældende regler forstår jeg godt, at de studerende udnytter den tid, der er tilgængelig. Erfaringerne fra KA-uddannelsen i folkesundhedsvidenskab er, at mange efter endt uddannelse bliver tilbudt arbejde det sted, de har skrevet speciale, været i praktik eller har haft studiejob.

Taksigelser

Stor tak til Peter Westberg Holm, fuldmægtig ved Afdeling for Uddannelse og Studerende, Københavns Universitet, for hjælp med dataudtræk, Eva Duberg Nielsen, specialkonsulent ved Afdeling for Uddannelse og Studerende, Københavns Universitet, for korrekturlæsning, og Julie Lyng Forman, statistiker ved Afdeling for Biostatistik, Københavns Universitet, for metodiske drøftelser.

Referencer

Abrahamsen, S (2017). Undervisere råber op: Fremdriftsreformen dræber de studerendes kreativitet. Information. <https://www.information.dk/indland/2017/04/undervisere-raaber-fremdriftsreformen-draeber-studerendes-kreativitet>

Danmarks Evalueringsinstitut (2019). Følelsen af stress blandt studerende. Notat.

[https://www.eva.dk/sites/eva/files/2019-09/Notat %20F%C3%B8lelsen%20af%20stress%20blandt%20studerende_endelig.pdf](https://www.eva.dk/sites/eva/files/2019-09/Notat_%20F%C3%B8lelsen%20af%20stress%20blandt%20studerende_endelig.pdf)

Egekvist, K (2019). Studerende jubler over finanslov: - Presset letter. TV2 Østjylland. <https://www.tv2ostjylland.dk/aarhus/studerende-jubler-over-finanslov-preset-letter>

Kamper-Jørgensen, M (2020). Gennemgang af dispensationsansøgninger på BA- og KA-uddannelserne i Folkesundhedsvidenskab ved Københavns Universitet, 2016-2020.

Københavns Universitet (2016). Anbefalinger til bedre og hurtigere studie gennemførelse på Københavns Universitet. <https://nyheder.ku.dk/alle-nyheder/2016/05/studerende-og-ledelse-enige-om-nye-regler-for-studieaktivitet/Anbefalinger-til-bedre-og-hurtigere-studiegennemførelse-030516.pdf>

København Universitet (2020). ECTS-optjening. Tableau studieinformationssystem.

Redder, A (2017). Overblik: Fremdriftsreformen fra vugge til mulig grav. Uniavisen.

SAS Institute (2008). SAS Institute Inc. SAS/STAT software release 9.4. Cary, NC. Statistikprogram.

Uddannelses- og Forskningsministeriet (2013#1). SU-reformen er vedtaget. Pressemeddelelse. <https://ufm.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2013/su-reformen-er-vedtaget>

Uddannelses- og Forskningsministeriet (2013#2). STADS. Hjemmeside. <https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/studieadministrative-systemer/stads>

Uddannelses- og Forskningsministeriet (2018). Universiteterne har fået has på de lange studietider. Pressemeddelelse. <https://ufm.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2018/universiteterne-har-faet-has-pa-de-lange-studietider>

Uddannelses- og Forskningsministeriet (2020#1). Dobbeltuddannelse: Uddannelsesloftet fjernes. Pressemeddelelse. <https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/dobbeltuddannelse>

Uddannelses- og Forskningsministeriet (2020#2). Nyt bevillingssystem for de videregående uddannelser. Lovstof. <https://ufm.dk/lovstof/politiske-aftaler/endelig-aftale-nyt-bevillingssystem-for-de-videregaende-uddannelser.pdf>

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den.

Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives ift. ovenstående bibliografiske oplysninger

© Copyright
DUT og artiklens forfatter

Udgivet af
[Dansk Universitetspædagogisk Netværk](#)